

S A K S F R A M L E G G

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Bård Larsson/Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. september 2022	J.nr:	KUSEK00446

Sak 17/22

ANSKAFFELSE AV UNDERSØKELSE AV HAMMERFEST HAVN KF

Saksdokumenter:

- Konkurransesgrunnlag
- Utkast til oppdragsavtale med vedlegg

Sekretariatets tilråkning:

Kontrollutvalget godkjenner sekretariatets utkast til konkurransedokumenter og ber om at sekretariatet setter i gang anskaffelse av undersøkelse av Hammerfest Havn KF med de forutsetninger som framgår av saksframlegget.

Undersøkelsens formål er å avklare om det er gjort gjeldende en leieavtale som avviker fra avtalen kommunestyret fikk framlagt i forbindelse med behandling av sak om utbygging av Leirvika næringsområde, som innebærer økt økonomisk risiko for Hammerfest kommune.

Utvalget gir leder fullmakt til – i samråd med sekretariatet – å avgjøre hvilken tilbyder som skal tildeles oppdraget.

Saksopplysninger:

På bakgrunn av påstander fremmet i anonyme e-poster sendt til blant annet Hammerfest kommune i perioden januar til mars 2021 vedtok kontrollutvalget i møte 5. mars 2021 å bestille forvaltningsrevisjon av Hammerfest havn KF. Formålet med forvaltningsrevisjonen var å avklare om den økonomiske internkontrollen i foretaket var tilfredsstillende og om sentrale påstander fremmet i nevnte e-poster lot seg verifisere.

Rapport fra forvaltningsrevisjonen ble avlagt 28. juli 2021 og behandlet av kontrollutvalget i møte 15. oktober 2021. Når det gjelder påstandene som var fremmet anonymt konkluderte revisor med at det ikke hadde kommet frem opplysninger eller dokumentasjon som underbygget disse. Kontrollutvalget fant imidlertid at innhentede data ikke ga grunn til å konkludere slik revisor hadde gjort, særlig når det gjaldt påstanden om at det foreligger dobbeltavtaler. Kontrollutvalget

vedtok derfor å innstille overfor kommunestyret at det ble bevilget midler til å få gjennomført en undersøkelse som tar for seg påstanden om dobbeltavtaler.

I møte 3. mars 2022 (sak 17/22) fattet kommunestyret et vedtak i samsvar med kontrollutvalgets innstilling. Vedtaket innebærer at kontrollutvalget har fått klarsignal til å gjennomføre en undersøkelse med en økonomisk ramme på inntil kr 200 000 eksklusiv merverdiavgift.

Kommunestyrets vedtak lyder som følger:

Kommunestyret tar opplysningene fra kontrollutvalget og konklusjonene i rapporten «Hammerfest Havn KF» til orientering, og ber styret i Hammerfest Havn KF påse at følgende tiltak iverksettes, følges opp og rapporteres om til kommunestyret:

- *tiltak for å sikre og dokumentere at foretaket har en økonomisk internkontroll som er tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Det vises forøvrig til kravene i kommunelovens § 9-13.*
- *gjør tiltak for å sikre at havnestyret får tilstrekkelig opplysninger og informasjon om foretakets internkontroll for å ivareta ansvaret for å påse at virksomheten drives i samsvar med lover forskrifter, vedtakets formål mv i samsvar med kommunelovens §9-8. Det vises for øvrig til kommunelovens § 9-14, der det fra 2021 er pålagt å rapportere til styret om intern kontroll og resultat fra statlige tilsyn mist én gang i året.*
- *vurderer å registrere foretaket som egen enhet i styrevervregisteret og sørge for at sentrale ansatte og medlemmene av havnestyret er registrert.*

Kommunestyret har merket seg at kontrollutvalget ser behov for å gjøre ytterligere undersøkelse av noen påstander som fremkommer i varsel. Dette gjelder særlig påstander om dobbeltavtaler. Kommunestyret støtter kontrollutvalgets vurderinger vedrørende manglende avklaringer om det foreligger avtaler som kan anses å ha karakter av dobbeltavtaler.

På dette grunnlag ber kommunestyret om at kontrollutvalget gjennomfører en undersøkelse som tar for seg påstander om dobbeltavtaler. Undersøkelsen skal gjennomføres innenfor følgende rammer:

- *Kommunestyret innvilger kontrollutvalget inntil kr 200.000 eks. mva. for gjennomføring av en slik undersøkelse.*
- *Kommunestyret forutsetter at kontrollutvalget innhenter tilbud fra flere leverandører, slik regelverket om offentlige anskaffelser krever.*
- *Kommunestyret forutsetter videre at kontrollutvalget avlyser en slik undersøkelse dersom tilbudene overstiger kr 200.000 eks. mva. Kontrollutvalget rapporterer i så fall til kommunestyret om dette.*
- *Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret når ferdig rapport foreligger, og saken er behandlet i kontrollutvalget.*

Den konkrete påstanden om dobbeltavtaler går ut på at det finnes to avtaler mellom Hammerfest Havn KF og ASCO, hvor den ene er kjent og behandlet av kommunestyret. Den andre avtalen gjør at leietaker får lavere leiepris når aktiviteten er lav, noe som ifølge avsender skyver all risiko over på Hammerfest kommune. I og med at saken gjelder størrelse på leievederlag legger sekretariatet til grunn at avsender med «risiko» mener økonomisk risiko.

Sekretariatet har kopi av de anonyme e-postene kommunen har mottatt og den korrespondanse som har vært med avsender. Disse vil bli formidlet til leverandøren som skal gjennomføre undersøkelsen. Det samme gjelder leieavtalen som forelå ved kommunestyrets behandling av sak

om utbygging av Leirvika næringsområde, samt øvrige dokumenter i saken. Kommunestyret unntok saksdokumentene fra offentlighet med hjemmel i offentlighetsloven § 23, og saken ble behandlet i lukket møte med hjemmel i kommuneloven § 31 nr. 5, jf. offentlighetsloven § 23 første ledd. Dette tilsier at det kan bli aktuelt å unnta hele eller deler av rapporten som avlegges etter undersøkelsen fra offentlighet på tilsvarende måte.

Det kan i tillegg opplyses at det i rapport fra den gjennomførte forvaltningsrevisjonen framgår at havnas avtale om leie av arealer i Leirvika, som var en del av saksdokumentene til kommunestyrets behandling av utbyggingen av Leirvika næringsområde, kun omfatter leie av grunnen, og videre at det skal oppføres et terminalbygg i regi av Hammerfest Terminalen AS som den aktuelle aktøren skal leie. Her er det ikke Hammerfest Havn KF, men Hammerfest Terminalen AS som er part i avtalen. Det framgår ikke av rapporten hvilke vilkår, for eksempel knyttet til leievederlag, som er fastsatt i denne avtalen.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet anslår at verdien av anskaffelsen ligger i intervallet 100 000–200 000 kroner eks. mva. Anskaffelsen omfattes dermed av anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften del I. Det er ikke plikt til å kunngjøre konkurransen, men vi anbefaler at det likevel gjøres siden vi ikke har full oversikt over aktuelle leverandører i markedet. Imidlertid kan det samtidig sendes forespørsler direkte til leverandører, noe vi anbefaler at kontrollutvalget gir sekretariatet anledning til å gjøre.

Sekretariatet foreslår at det gjennomføres konkurranse om anskaffelse av undersøkelse med følgende forutsetninger:

Formålet med undersøkelsen

Formålet er å avklare om det er gjort gjeldende en annen leieavtale enn den avtalen kommunestyret fikk framlagt under sin behandling av sak om utbygging av Leirvika næringsområde. Påstanden er at det foreligger en avtale som innebærer at leievederlaget reduseres ved lav aktivitet, og at kommunen dermed er påført økt økonomisk risiko.

Problemstillinger

Sekretariatet foreslår at det fastsettes følgende hovedproblemstilling for undersøkelsen:

Er det gjort gjeldende en annen leieavtale enn den avtalen kommunestyret fikk framlagt under sin behandling av sak om utbygging av Leirvika næringsområde, som innebærer økt økonomisk risiko for Hammerfest kommune?

Prosjektplan

Tilbyder skal ved innsending av tilbud legge ved en prosjektplan som inneholder følgende elementer:

- 1) Problemstillingen
- 2) Konkretisering av oppdraget, herunder eventuelle underproblemstillinger
- 3) Beskrivelse av planlagt datainnsamling (omfang, metodikk mv)
- 4) Framdriftsplan/milepæler med timeforbruk

- 5) Deltakere i prosjektet, herunder stillingstittel, utdannelse og erfaring
- 6) Kvalitetssikringssystem
- 7) Erklæring om uavhengighet i forhold til Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF
- 8) Tilbyders eventuelle forbehold
- 9) Timepris, totalt timeforbruk og total pris

Videre saksgang

Når kontrollutvalget har behandlet konkurransedokumentene vil sekretariatet kunngjøre konkurransen i Doffin, samt sende forespørsel til minst tre leverandører. Det settes en frist for å levere tilbud, og når tilbudsfristen er utløpt gjennomgås tilbudene fra leverandører som oppfyller kvalifikasjonskravene. Tilbudene vurderes opp mot hverandre på grunnlag av hvordan de scorer på tildelingskriteriene. Leverandøren som samlet har best score vil vi foreslå tildeles oppdraget. Avgjørelsen om hvem som skal tildeles kontrakten kan tas av utvalget samlet eller leder alene, dersom utvalget gir leder fullmakt til dette. For å spare tid foreslår vi at leder gis fullmakt til å ta denne avgjørelsen, i samråd med sekretariatet. Kontrakt underskrives av rådmann (kommunedirektøren) eller andre som har fullmakt til dette. Leverandør avlegger rapport når undersøkelsen er gjennomført – senest innen fastsatt frist for dette. Rapporten behandles av kontrollutvalget og deretter kommunestyret.

Sekretariatet ser for seg følgende tidslinje for denne anskaffelsen:

Kunngjøring	September 2022
Tilbudsfrist	Oktober 2022
Evaluering av tilbud	Oktober 2022
Tildeling av kontrakt	November 2022
Kontraktsinngåelse	November 2022
Rapport avlegges	1. kvartal 2023
Behandling i kontrollutvalget	1. kvartal 2023
Behandling i kommunestyret	Våren 2023

Ellers vises det til vedlagte konkurransedokumenter.